

MINSTENS HELFT OPGESLOTEN JONGEREN HERVALT

Als jongeren door een jeugdrechter naar een gemeenschapsinstelling (Mol, Ruiselede of Beernem) of naar Everberg worden gestuurd, maakt dat erg vaak geen einde aan hun criminele carrière. Uit onderzoek van de Vrije Universiteit Brussel blijkt dat 50 procent van die jongeren in de jaren nadien nieuwe misdrijven pleegt.

'In werkelijkheid ligt dat percentage hoogstwaarschijnlijk nog hoger', zegt professor jeugdrecht Jenneke Christiaens. 'Het beschikbare cijfermateriaal is slecht. Daardoor weten we dat onze cijfers zo goed als zeker een onderschatting zijn.'

De onderzoekers bestudeerden een groep van 1.436 jongeren die tussen 2001 en 2003 voor het eerst in een jeugdinstelling terecht kwamen. Uit het onderzoek, dat eind vorig jaar klaar was maar nu pas is vrijgegeven, blijkt dat vooral de jongens veel kans maakten om opnieuw in de fout te gaan. 212 jongeren werden na hun vrijlating opnieuw aangemeld bij het jeugdparquet. Samen waren ze goed voor 1.529 nieuwe misdrijven. Een kwart van die jongeren pleegde na die eerste opsluiting tien nieuwe misdrijven of meer. Een enkeling schreef er zelfs 73 op zijn conto.

Uit het onderzoek blijkt volgens Christiaens dat er een groep van 'persistente criminele jongeren' is, volharders zeg maar. 106 van de 1.436 onderzochte jongeren blijken na de opsluiting eerst nieuwe misdrijven te hebben gepleegd als minderjarige en nadien ook als meerderjarige.

Everberg is erger

Verskillende factoren vergroten de kans op recidive. Een plaatsing op jonge leeftijd, bijvoorbeeld. Bovendien blijkt er meer recidive te zijn na een verblijf in de jeugdgevangenis van Everberg dan na een verblijf in de gewone jeugdinstellingen. 'Gezien de eerder verontrustende resultaten voor de federale instelling De Grubbe (*Everberg, nvdv.*) stellen wij de toepassing van dit soort instelling en de uitbreiding van dit soort capaciteit ter discussie', schrijven de onderzoekers. Justitie is van plan om uitgerekend Everberg zwaar uit te breiden.

De onderzoekers doen duidelijke aanbevelingen aan de overheid. Er zou een veel striktere scheiding moeten zijn tussen jongeren die in een instelling belanden na criminele feiten (MOF) en jongeren die thuis gewoon in een problematische opvoedingssituatie (POS) zitten. Uit internationaal onderzoek blijkt voorts dat goede nazorg de kans op recidive drastisch verkleint. Bovendien blijft volgens Christiaens ook een geïndividualiseerde begeleiding grotendeels achterwege.

In het onderzoek staat nog een beangstigend cijfer. Van de 1.436 onderzochte jongeren bleken er in maart 2009 niet minder dan 22 overleden. 'We zijn zeker van het cijfer', zegt Christiaens. 'En het erge is dat we geen verklaring hebben voor dat hoge aantal.'

'BETERE NAZORG NODIG'

In een reactie zegt Vlaams minister van Welzijn Jo Vandeurzen (CD&V) dat er nood is aan een meer gevarieerde begeleiding. De programma's in de gemeenschapsinstellingen moeten volgens Vandeurzen 'beter inspelen op de risico's, behoeften en eigen(aardig)heden van de cliënten'. Net zoals de onderzoekers pleit hij voor een meer geïndividualiseerde begeleiding van criminele jongeren.

Minstens even belangrijk is volgens Vandeurzen een goede nazorg in de omgeving van de jongeren, zodat ze er na hun vrijlating niet alleen voor staan

